

OP GP 25/5/00
effekt 2906/01

**PARITAIR COMITE VOOR DE
GEZONDHEIDSDIENSTEN**

**COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN
7 DECEMBER 2000**

**ARBEIDSDUURVERMINDERING IN HET KADER VAN
DE EINDELOOPBAANPROBLEMATIEK**

HOOFDSTUK I - Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werknemers van :

- de inrichtingen die aan de wet op de ziekenhuizen onderworpen zijn;
- de psychiatrische verzorgingstehuizen;
- de samenwerkingsverbanden voor de oprichting en het beheer van initiatieven van beschut wonen;
- de rusthuizen voor bejaarden;
- de rust- en verzorgingstehuizen;
- de serviceflats en dienstencentra die verzorging verlenen ten gunste van bejaarden;
- de revalidatiecentra;
- de thuisverpleging;
- de diensten voor het bloed van het Rode Kruis van België.

Onder werknemers wordt verstaan: het mannelijk en vrouwelijk werklieden- en bediendenpersoneel.

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst geeft uitvoering aan het punt 4 van het federaal meerjarenplan van 1 maart 2000.

De Non
effekt 2906/01

**COMMISSION PARITAIRE DES
SERVICES DE SANTE**

**CONVENTION COLLECTIVE DE TRAVAIL DU
7 DECEMBRE 2000**

**DIMINUTION DU TEMPS DE TRAVAIL DANS LE CADRE
DE LA PROBLEMATIQUE DE FIN DE CARRIERE**

CHAPITRE Ier - Dispositions générales

Article 1er

La présente convention collective de travail s'applique aux employeurs et aux travailleurs:

- des établissements qui sont soumis à la loi sur les hôpitaux;
- des maisons de soins psychiatriques;
- des associations pour l'instauration et la gestion d'initiatives d'habitation protégée;
- des homes pour personnes âgées;
- des maisons de repos et de soins;
- des residences-service et centres de services qui assurent les soins en faveur des personnes âgées;
- des centres de revalidation;
- des soins infirmier à domicile;
- des services du sang de la Croix-Rouge de Belgique.

Par travailleurs on entend: le personnel ouvrier et employé, masculin et féminin

Article 2

La présente convention collective de travail donne execution au point 4 du plan federal pluriannuel du 1er mars 2000.

NEERLEGGING-DEPOT | REGISTR.-ENREGISTR.

20-12-2000

05-04-2001

56.975/6/305

14

federaal/7/12/2000

Artikel 3

Vallen onder de toepassing van deze overeenkomst, het verplegend, verzorgend personeel dat effectief verplegend en verzorgende taken uitoefent, evenals het verplegend en verzorgend personeel dat hen omkadert en het gelijkgesteld personeel waarvan de arbeidstijd in de individuele arbeidsovereenkomst minstens overeenstemt met de helft van een voltijdse betrekking volgens de conventionele arbeidstijd.

Onder gelijkgesteld personeel wordt verstaan de andere werknemers die op regelmatige wijze 2 van de 5 onregelmatige prestaties verrichten:

- zondag
- zaterdag
- » feestdag
- nachtdienst
- onderbroken diensten.

Artikei 4

§ 1. Vanaf 1 juli 2001 heeft het voltijds personeel, bedoeld in artikel 3, dat de leeftijd van 45 jaar heeft bereikt, het recht om zijn gemiddelde wekelijkse arbeidstijd te verminderen met 2 uren onder de vorm van 12 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (14,5 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, blijven beschouwd als werknemers met een voltijdse arbeidsovereenkomst.

§ 2 Het voltijds personeel bedoeld in artikel 3, kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd van 38 uur. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 5,26 %, berekend op zijn voltijds loon in het stelsel van de 38-urenweek.

§ 3 Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens driekwart-tijds werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 9 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (11 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden hun contractuele arbeidstijd.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud

Article 3

Tombent sous l'application de la presente convention, le personnel infirmier, le personnel soignant qui exerce effectivement les tâches de soignant et d'infirmier, de meme que le personnel soignant et infirmier qui les encadre et le personnel assimile dont le temps de travail dans le contrat de travail individuel correspond au moins a la moitié d'un emploi a temps plein selon le temps de travail conventionnel.

Par personnel assimile, on entend les autres travailleurs qui effectuent de façon régulière 2 des 5 prestations irrégulières, a savoir :

- le dimanche
- le samedi
- les jours fériés
- « le service de nuit
- les services coupes.

Article 4

§ 1er. A partir du 1er juillet 2001, le personnel a temps plein, vise a l'article 3, qui a atteint l'âge de 45 ans, a le droit de diminuer son temps de travail hebdomadaire moyen de 2 heures sous la forme de 12 jours de compensation payes supplementaires par an (14,5 jours dans le regime 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, seront toujours consideres comme travailleurs ayant un contrat de travail a temps plein.

§ 2. Le personnel a temps plein, vise a l'article 3, peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel de 38 heures. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, égale a 5,26 %, calculée sur son salaire a temps plein dans le regime de la semaine de 38 heures.

§ 3. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a trois-quarts temps, bénéficie d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 9 jours de compensation payes supplementaires par an (11 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont consideres comme conservant leur temps de travail contractuel.

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son

van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 3.95 %, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

§4. Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens halftijds en minder dan 75 % werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 6 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (7 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden hun contractuele arbeidstijd.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 2.63 %, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

Artikel 5

§ 1. Vanaf 1 juli 2002 heeft het voltijds personeel, bedoeld in artikel 3, dat de leeftijd van 50 jaar heeft bereikt, het recht om zijn gemiddelde wekelijkse arbeidstijd te verminderen met 4 uren onder de vorm van 24 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (29 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, blijven beschouwd als werknemers met een voltijdse arbeidsovereenkomst.

§ 2. Het voltijds personeel bedoeld in artikel 3, kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd van 38 uur. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 10.52 %, berekend op zijn voltijds loon in het stelsel van de 38-urenweek.

§ 3. Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens driekwart-tijds werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 18 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (21.5 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden hun contractuele arbeidstijd.

temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 3.95 % calculée sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

§ 4. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a mi-temps et moins de 75 %, beneficiaire d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 6 jours de compensation payes supplementaires par an (7 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont consideres comme conservant leur temps de travail contractuel.

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 2,63 %, calculée sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

Article 5

§ 1er. A partir du 1er juillet 2002, le personnel a temps plein, vise a l'article 3, qui a atteint l'âge de 50 ans, a le droit de diminuer son temps de travail hebdomadaire moyen de 4 heures sous la forme de 24 jours de compensation payes supplementaires par an (29 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, seront toujours consideres comme travailleurs avant un contrat de travail a temps plein.

§ 2. Le personnel a temps plein, vise a l'article 3, peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel de 38 heures. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, égal a 10.52 %, calculé sur son salaire a temps plein dans le regime de la semaine de 38 heures.

§ 3. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a trois-quarts temps, beneficiaire d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 18 jours de compensation payes supplementaires par an (21.5 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont consideres comme conservant leur temps de travail contractuel.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 7,89%, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

§ 4. Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens halftijds en minder dan 75 % werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 12 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (14.5 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden hun contractuele arbeidstijd.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 5.26 %, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

Artikel 6

§ 1. Vanaf 1 juli 2003 heeft het voltijds personeel, bedoeld in artikel 3, dat de leeftijd van 55 jaar heeft bereikt, het recht om zijn gemiddelde wekelijkse arbeidstijd te verminderen met 6 uren onder de vorm van 36 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (43 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, blijven beschouwd als werknemers met een voltijdse arbeidsovereenkomst.

§ 2 Het voltijds personeel bedoeld in artikel 3, kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd van 38 uur. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 15.78 %, berekend op zijn voltijds loon in het stelsel van de 38-urenweek.

§ 3. Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens driekwart-tijds werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 27 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (32.5 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 7,89 %, calculee sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

§ 4. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a mi-temps et moins de 75 %, beneficie d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 12 jours de compensation payes supplementaires par an (14.5 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont considerés comme conservant leur temps de travail contractuel.

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 5.26 %, calculee sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

Article 6

§ 1er. 1. A partir du 1er juillet 2003, le personnel a temps plein, vise a l'article 3, qui a atteint l'age de 55 ans, a le droit de diminuer son temps de travail hebdomadaire moyen de 6 heures sous la forme de 36 jours de compensation payes supplementaires par an (43 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, seront toujours considerés comme travailleurs ayant un contrat de travail a temps plein.

§ 2. Le personnel a temps plein, vise a l'article 3, peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel de 38 heures. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egal a 15.78 %, calcule sur son salaire a temps plein dans le regime de la semaine de 38 heures.

§ 3. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a trois-quarts temps, beneficie d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 27 jours de compensation payes supplementaires par an (32.5 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont

hun contractuele arbeidstijd.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 11,84 %, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

§ 4. Het personeel bedoeld in artikel 3 dat deeltijds, minstens halftijds en minder dan 75 % werkt, geniet van een wekelijkse arbeidsduurvermindering onder de vorm van 18 bijkomende betaalde compensatiedagen per jaar (21.5 dagen in het stelsel van de 6-dagenweek).

De werknemers die in uitvoering van deze overeenkomst hun effectieve arbeidsprestaties verminderen, behouden hun contractuele arbeidstijd.

Het personeelslid kan evenwel opteren voor het behoud van zijn contractuele wekelijkse arbeidstijd. Als tegenwaarde hiervan heeft het personeelslid recht op een premie, gelijk aan 7,89 %, berekend op het loon dat de werknemer zou verdienen in een voltijdse tewerkstelling.

HOOFDSTUK II - Toepassingsmodaliteiten

Artikel 7

De werkgever moet aan de betrokken werknemer, in de loop van de 3° maand, voorafgaand aan de maand waarin de werknemer de leeftijd van respectievelijk 45, 50 of 55 jaar bereikt, de keuze, zoals voorzien in de artikelen 3 tot 6, voorleggen. De werknemer heeft een maand om zijn keuze aan zijn werkgever mede te delen. De verkorte arbeidstijd of de toekenning van de toeslag gaat in vanaf de 1° dag van de maand waarin de voornoemde leeftijden worden bereikt. De werknemer heeft het recht om bij elke leeftijdssprong (50 en 55 jaar) zijn keuze te bepalen. De optie arbeidsduurvermindering is steeds definitief. De optie tot uitkering van een toeslag kan bij een volgende leeftijdssprong omgezet worden in arbeidsduurvermindering. Vanaf 50 jaar is een combinatie van arbeidsduurvermindering en uitkering van een premie mogelijk.

Artikei 8

De vermindering van de arbeidstijd, voortvloeiend uit deze colicctieve arbeidsovereenkomst wordt gerealiseerd onder de vorm van betaalde compensatiedagen. Elke compensatiedag omvat het gemiddeld aantal prestatie-uren per dag overeenkomstig de individuele

consideres comme conservant leur temps de travail contractuel.

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 11.84 %, calculee sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

§ 4. Le personnel vise a l'article 3 qui travaille a temps partiel, au moins a mi-temps et moins de 75 %, bénéficie d'une reduction du temps de travail hebdomadaire sous la forme de 18 jours de compensation payes supplémentaires par an (21.5 jours dans le regime de 6 jours/semaine).

Les travailleurs qui diminuent leurs prestations de travail effectives, en execution de la presente convention, sont I consideres comme conservant leur temps de travail I contractuel.

Le personnel peut toutefois opter pour le maintien de son temps de travail hebdomadaire conventionnel. En contrepartie, le membre du personnel a droit a une prime, egale a 7,89 %, calculee sur le salaire auquel il aurait droit dans le cadre d'un emploi a temps plein.

CHAPITRE II - Modalités d'application

Article 7

L'employeur doit presenter au travailleur concerne, dans le courant du 3eme mois, préalablement au mois dans lequel le travailleur atteint l'âge de respectivement 45, 50 ou 55 ans, le choix, comme prévu aux articles 3 a 6. Le travailleur dispose d'un mois pour communiquer son choix a l'employeur. Le temps de travail réduit ou l'octroi du supplement entre en vigueur a partir du premier jour du mois dans lequel les ages susmentionnés sont atteints. Le travailleur a le droit de determiner son choix a chaque saut d'âge (50 et 55 ans). L'option de la diminution du temps de travail est toujours definitive. L'option de paiement d'une prime peut, lors du prochain saut d'âge, être convertie en reduction de la durée de Travail. A partir de 50 ans, une combinaison d'une reduction de la durée de travail et de l'octroi d'une prime est possible.

Article 8

La reduction du temps de travail, qui résulte de la presente convention collective de travail, est réalisée sous la forme de jours de compensation payes. Chaque jour de compensation comprend le nombre d'heures de prestation moyennes par jour conformément au contrat

arbeidsovereenkomst.

Op ondernemingsniveau kunnen andere modaliteiten als hierboven worden vastgelegd door middel van wijziging van het arbeidsreglement in de instellingen met een ondernemingsraad of syndicale delegatie.

Bij ontstentenis van ondernemingsraad of syndicale delegatie kan enkel worden afgeweken via collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsniveau.

Modaliteiten waarbij compensatie gegeven wordt in kleinere eenheden dan een volledig uur zijn evenwel niet toegelaten.

Artikel 9

De compensatiedagen bedoeld in artikelen 4, 5 en 6 worden per kalendermaand genomen en op voorhand vastgelegd in het werkrooster.

Op ondernemingsniveau kunnen in het arbeidsreglement andere modaliteiten terzake bedongen worden.

HOOFDSTUK - III. Slotbepalingen

Artikel 10

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2001.

Zij is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan worden opgezegd door elk der partijen, mits een opzeggingstermijn van drie maanden, gericht bij een ter post aangetekende brief aan de Voorzitter van het paritair comité voor de gezondheidsdiensten.

Artikel 11

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is niet van toepassing op de werknemers die reeds van compensatiedagen genieten zoals omschreven in artikelen 4, 5 en 6 van onderhavige overeenkomst.

Artikel 12

Partijen komen uitdrukkelijk overeen dat de voordelen bedongen in onderhavige overeenkomst slechts effectief zullen toegekend worden aan de werknemers voorzover de regering in uitvoering van het federaal meerjarenplan van 1/3/2000, voor elke leeftijdscategorie telkens ten gepaste tijde, de tenlasteneming van de kost ervan verzekert.

de travail individuel.

Au niveau de l'entreprise, d'autres modalités peuvent être stipulées à ce sujet moyennant une modification du règlement de travail dans les institutions disposant d'un conseil d'entreprise ou d'une délégation syndicale.

En l'absence d'un conseil d'entreprise ou d'une délégation syndicale, seule une convention collective de travail au niveau de l'entreprise peut prévoir d'autres modalités. Des modalités selon lesquelles des compensations inférieures à une heure complète sont octroyées ne sont pas autorisées.

Article 9

Les jours de compensation visés aux articles 4, 5 et 6 sont pris par mois civil et fixes d'avance dans l'horaire de travail.

Au niveau de l'entreprise, d'autres modalités peuvent être stipulées à ce sujet dans le règlement de travail.

CHAPITRE III - Dispositions finales

Article 10

La présente convention collective de travail entre en vigueur le 1er juillet 2001.

Elle a été conclue pour une durée indéterminée.

Elle peut être dénoncée par chacune des parties, moyennant un préavis de trois mois, par lettre recommandée, adressée au président de la commission paritaire des services de santé.

Article 11

La présente convention collective de travail ne s'applique pas aux travailleurs bénéficiant déjà des jours de compensation, équivalant à ceux visés aux articles 4, 5 et 6 de la présente convention.

Article 12

Les parties conviennent explicitement que les avantages stipulés dans la présente convention ne seront accordés effectivement aux travailleurs que pour autant que le gouvernement, en exécution de l'accord pluriannuel du 1/3/2000 en assure la prise en charge des coûts, ceci en son temps pour chaque catégorie d'âge.